

योऽयं रुधिररक्ताक्षो राज्ञां मध्ये पितामहः । किम्प्रवक्ष्यति दुर्द्धर्षः समेत्य परलोकजित् ।
 जलसन्धं महेष्वासं पश्य सात्यकिना हतं । मदर्थमुद्यतं शूरं प्राणांस्त्यक्त्वा महारथ ।
 काम्बोजं निहतं दृष्ट्वा तथाऽलम्बुषमेव च । अन्यान् बह्वंश सुहृदो जीवितार्थोऽद्य को मम ।
 व्यायच्छन्तो हताः शूरा मदर्थे येऽपराङ्मुखाः । यतमानाः परं शक्त्या विजेतुमहितान्मम ।
 तेषां गत्वाऽहमानृष्यमद्य शक्त्या परन्तप । तर्पयिष्यामि तानेव जलेन यमुनामन ।
 सत्यन्ते प्रतिजानामि सर्वशस्त्रभृताम्बर । दृष्ट्वा पूर्त्तेन च शपे वीर्येण च सुरैरपि ।
 निहत्य तावणे सर्वान् पाञ्चालान् पाण्डुभिः सह । शान्तिं गन्तास्मि तेषां वा रणे गन्तास्मि लाकतां ।
 सोऽहं तत्र गमिष्यामि यत्र ते पुरुषर्षभाः । हता मदर्थं सङ्ग्रामे युध्यमानाः किरीटिना ।
 नहीदानीं सहाया मे परीक्षन्त्यनुपस्कृताः । श्रेयो हि पाण्डून्मन्यन्ते न तथास्मान्महाभुज ।
 स्वयं हि मृत्युर्विहितः सत्यसन्धेन संयुगे । भवानुपेक्षां कुरुते शिष्यत्वादङ्गुनस्य तु ।
 अतो हि निहताः सर्वे येऽस्मज्जयचिकीर्षवः । कर्णमेव तु पश्यामि सम्प्रत्यस्मज्जयैषिणं ।
 यो हि मित्रमविज्ञाय याथातथ्येन मन्दधीः । मित्रार्थे यो जयत्येनं तस्यार्थो ह्यवसीदति ।
 तादृग्युपं कृतमिदं मम कार्यं सुहृत्तमैः । मोहाक्तुष्यस्य पापस्य जिह्वास्य धनमीहतः ।
 हतो जयद्रथो राजा सौमदन्तिश्च वीर्यवान् । अभीषाहाः शूरसेनाः शिवयोऽद्य वशातयः ।
 सोऽहमद्य गमिष्यामि यत्र ते पुरुषर्षभाः । हता मदर्थं सङ्ग्रामे युध्यमानाः किरीटिना ।
 न हि मे जीवितेनार्थस्तानृते पुरुषर्षभान् । आचार्यः पाण्डुपुत्राणामनुजानातु नो भवान् ।
 इति श्रीमहाभारते द्रोणपर्वणि जयद्रथवधपर्वणि दुर्योधनानुतापे पञ्चाशदधिकशतोऽध्यायः ॥ १५० ॥
 ॥ धृतराष्ट्र उवाच ॥ सिन्धुराजे हते तात समरे सत्यसाचिना ॥ तथैव भूरिश्रवसि किमासीदो मनस्तदा ।
 दुर्योधनेन च द्रोणस्तथोक्तः कुरुसंसदि ॥ किमुक्तवान् परं तस्मै तन्ममाचक्ष्व सञ्जय ।
 ॥ सञ्जय उवाच ॥ निष्ठानको महानासीत्सैन्यानां तव भारत । सैन्धवं निहतं दृष्ट्वा भूरिश्रवसमेव च ।
 अवामन्यन्त ते सर्वे तव पुत्रस्य मन्त्रितं । येन मन्त्रेण निहताः शतशः पुरुषर्षभाः ।
 द्रोणस्तु तद्वचः श्रुत्वा तव पुत्रस्य दुर्मनाः । ध्यात्वा मुहुर्त्तं राजेन्द्र भृशमार्त्तोऽभ्यभाषत ।
 ॥ द्रोण उवाच ॥ दुर्योधन किमेवं मां वाक्शरैरुपविध्यसि । अजयं हि तदो सङ्ख्ये ब्रुवाणं सत्यसाचिनं ।
 एतेनैवाङ्गुनं ज्ञातुमलं कौरव संयुगे । यच्छिखण्डावधीक्षीमं पात्यमानः किरीटिना ।
 अबध्यं निहतं दृष्ट्वा संयुगे देवदानवैः । तदैवाज्ञासिषमहं नेयमस्तीति भारती ।
 यः पुंसां त्रिषु लोकेषु सर्वशूरममंस्महि । तस्मिन्निपतिते शूरे किं श्रेष्ठं पर्युपास्महे ।
 यान् स्म तान् ग्लहते तात शकुनिः कुरुसंसदि । अलान्न तेऽत्र निशिता वाणास्ते शत्रुसाधनाः ।
 तत्र ते घ्नन्ति नस्तात विशिखा जयनोदिताः । यांस्तदाख्यायमानस्त्वं विदुरेण न बुध्यसे ।
 यास्ता विलपतश्चापि विदुरस्य महात्मनः । धीरस्य वाचो नाश्रीषीः चेमायं वदतः शुभाः ।
 तदिदं वर्त्तते घोरमागतं वैशंस महत् । तस्यावमानाद्वाक्यस्य दुर्योधन कृते तव ।